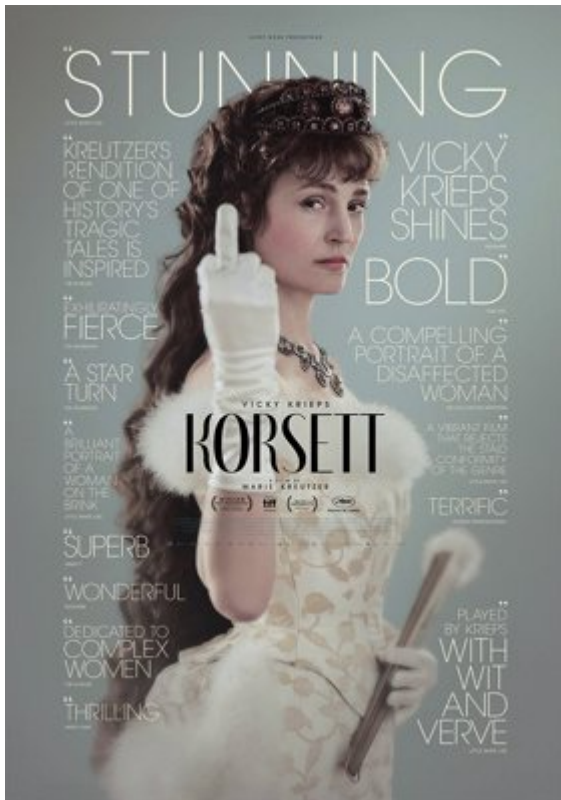

Kungligheter, konstnärer och Paris på festival

Två filmer på Göteborgs filmfestival behandlade kungligheter och deras försök att leva ett vanligt liv. Spelfilmen *Korsett* och den svenska dokumentären *Kungen*.

Korsett

Marie Kreuzer

Österrike

Kungen

Karin af Klintberg

Sverige

Korsett är en påkostad film om kejsarinnan Elisabeth av Österrike. Främst är hon upptagen av försök att bevara sin skönhet vid en fyrtioårskris men också att bevara något av sig själv. Att våga leva ut åtminstone några impulser som vilda ritter i slottsparkerna. Filmen väjer inte för hennes självgodhet, ätstörningar och översitteri mot tjänare. Vicky

Kriepps gör ett nyanserat porträtt av en människa snörd inte bara av korsetten utan också av kejsardömetts krav på representativitet och konvenans.

Korsett blir därmed intressant att jämföra med *Kungen* som ju är nästan lika åtsnörd. I bägge filmerna ramas majestäten in av all ståt och pompa som är deras vardagsmiljö. Klintberg försöker nå fram till människan bakom symbolen men möts bara av stereotyper. Kanske är kungen så formad av krav och konvenser att det helt enkelt inte finns någon personlighet bakom masken. Filmen blir därför lika intetsägande som huvudpersonen.

Några avsnitt handlar om kungens problem med läs- och skrivsvårigheter och träffar med eskortflickor. Men han minns inget eller är bara besvärad. En verkligt allvarlig kritik mot kungen och hovet framförs i Thomas Lyreviks bok *Den kungliga kleptokratin*. Där visas tydligt hur kungen på ett kriminellt sätt berikat sig av skattemedel och bedrivit en långvarig korruption. Inget av detta tas upp i filmen. Beror det på att hovet krävt det eller törs inte Klintberg?

Två filmer porträtterar målarfurstar.

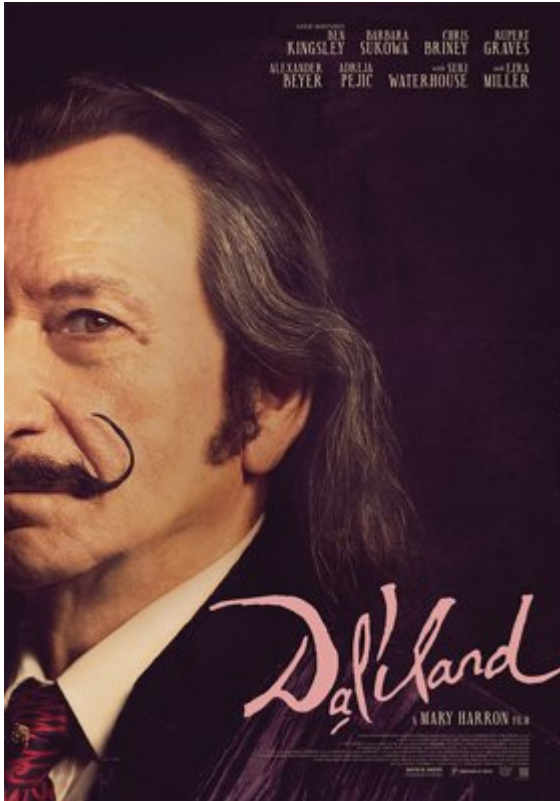
Munch

Henrik Martin Dahlsbakken

Norge

Vi får fyra porträtt av Munch. Som tjugoåring i ett sommarfagert Norge med kärleksmöten och ett begynnande konstnärskap. Som refuserad målare i ett nutida Berlin omgiven av hårdrock, massor av alkohol och en kvinna som Strindberg. Som psykipatient i Köpenhamn på 1900-talets första decennium hos en doktor med drag av Freud. Och slutligen som en trött nittioåring under nazisternas ockupation.

Fyra skickliga skådespelare ger oss många olika bilder av den ångestridna människan Munch. Det är välgjort, stundtals överraskande men tillför ingenting om hans konst.

Daliland

Mary Harran

Storbritannien

Dali på gamla dar. Först som fäsör i New York med orgier bland nakna brudar och "konsteliten". Senare i Port Ligat, hans hemtrakt och ålderdoms hem. Filmen fångar Dalis blandning av utagerande och skörhet. Stor roll spelar hans kärlek och musa Gala. Hon gestaltas av Hanna Sukova som gör att grälen med Dali blir magnifika.

Ett annat tema är hur sjuk konstmarknaden är när den bara handlar om pengar. Det skildras väl men om Dalis konst handlar filmen inte.

Två filmer med Paris i Fokus.

Passagerare i natten

Mikhael Hers

Frankrike

Ett trivsamt och välspelat familjedrama. Det följer dock en väl upptrampad stig: Nyskild morsa utan jobb men med många

goda idéer, truliga tonåringar, en punktjej som plockas upp från gatan och blir en problematisk familjemedlem, fräna jobbkompisar som visar sig ha hjärtat på rätta stället. Och därtill trevliga bilder av Paris med Eiffeltornet nästan alltid på plats.

Madeleine och taxichauffören

Christian Carion

Frankrike

Bedårande – om jag fortfarande får använda ett sådant ord – om en gammal dam som vill se sitt Paris och sina minnen innan hon tas in på ett ålderdomshem. Successivt uppstår en ömsint relation mellan henne och den stressade och sure taxichauffören. Suveränt spel av båda, kanske särskilt av Line Renaud som den gamla men även av de som gestaltar henne som ung och rebellisk.

Den långa färden genom Paris får mig att längta dit.

Jan Molin